

Vatan yagonadir, Vatan bittadir!

TANMANGA YULDUZI

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasi

2009-yil
16-mart
N:11
(66706)

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqa boshlagan

ISSN – 2010-6092

GULLARINGDAN AYLANAY, NAVRO'Z!

Shivirlab ona zamin bag'ridan bo'y cho'zayotgan maysalarga tikilib, jismu jonim yayrab ketadi. Bir kechada bildirmaygina gullayotgan daraxtlarni ko'rib ko'ngil yorishadi. Bahor go'dakdek ma'sum, beg'ubor davr, uni hech narsaga qiyoslab bo'lmaydi. U ko'proq bolalikning beg'ubor damlarini esga soladi. Yalpizlar isidan sarxush bo'lib anhorlar bo'yiga yuguramiz. Kuychi bulbul, dardini gulzorga to'kadi. Uning nolasidan yurak tilka-pora bo'ladi. Gul guldand rang oladi. Gullaringdan aylanay bahor, seni qancha sog'inganimni bilsang edi. Tuproq hidi dimog'imni qitiqlaydi u xuddi, non hidiga o'xshaydi. Axir bizga barcha rizqiro'z ato etguvchi bu tuproqda behisob fazilatlar borligini azaldan bilamiz. Dehqon dalalariga qarab ketadi. Ayvonlarimizga in qurgan qaldirg'ochlar xonadonimizga behisob quvonch olib kiradi. Ular o'z shodliklarini yashirolmay tuni bilan chug'urlashib chiqishadi:

Bir yangi kun keldi, topolmadim so'z,

Qalbm daftarini ming bor izladim.

Yurgan yo'llaringa gul sochdi Navro'z,

Shodlikdan gullarni quchib yig'ladim...

Ha, bahorning qiyosi yo'q. Uning ta'rifi topishga so'z ojiz, boshingdan gul sochib turgan daraxtlarning iltifotidan sarxush bo'lasan kishi...

Zero, yurtimizga rizqiro'z olib kelgan Navro'z lolalarning tafti ila ko'nglimizni ilitadi.

Dilim gullar aro savdo bo'libdur,

Tanamga sig'magan daryo bo'libdur.

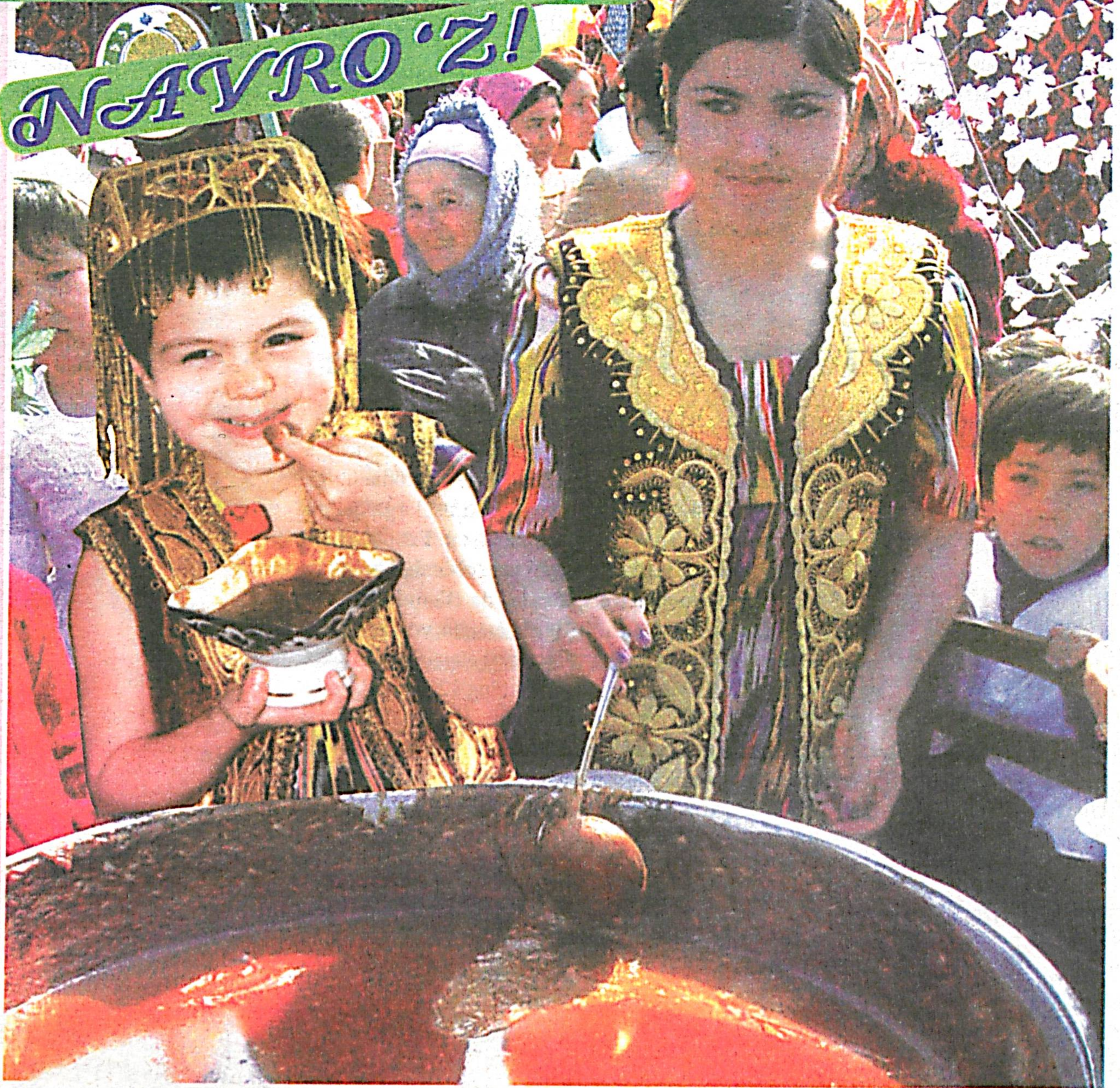
Oqib irmoq kabi har bitta satrim,

Yurak gulzorida bepo* bo'libdur.

Sen mening quvonchlarimni olamga ko'z-ko'z aylaguvchi baxtimsan, Navro'z! Negaki men, sen bilan birga dunyoga kelganman. Sen mening ukamsan, akamsan, NAVRO'Z!

Axtamqul KARIM

*shoshilmoq

Aziz o'quvchilar, xabaringiz bor, bundan roppa-rosa o'n yil muqaddam Yurtboshimizning «Zulfiya nomidagi Davlat mukofotini ta'sis etish bo'yicha takliflarni qo'llab-quvvatlash to'g'risida»gi Farmoni e'lon qilingan edi. Shu davr mobaynida 140 nafar iste'dodli qizlarimiz ana shu yuksak mukofotga sazovor bo'ldilar. 8-Mart Xalqaro xotin-qizlar bayrami arafasida a'lo xulqi, zukkoligi, o'qishdagi muvaffaqiyatlari, tashabbuskorligi bilan noyob

iste'dodini namoyon etayotgan hamda adabiyot, madaniyat, san'at, fan va ta'lim sohalaridagi alohida yutuqlari uchun bir guruh yoshlarimiz Zulfiya nomidagi Davlat mukofoti bilan taqdirlandilar.

Zulfiyaxonim izdoshlari bo'lishdek sharaflari nomga sazovor bo'lgan tengdoshlarimizni muborakbod etamiz!

Gazetamizning kelgusi sonlarida ular bilan yaqinroq tanishib borasiz.

**OMAD
KELTIRGAN
SOCHLAR**

3-bet

**ESDALIK DAFTAR
TUTASIZMI?**

5-bet

**MAKTABINGIZDA
MEHMON
BO'LAMIZ**

7-bet

Toshkentning 2200 yilligiga

BAROQXON KIM BO'LGAN?

Biz yaqinda Hastimom majmuasini tomosha qilib, bu yerdagi qayta ta'mirlangan ulug'vor binolarni ko'rib, hayratga tushdik. Baroqxon madrasasi va uni qurgan kishi meni qiziqtirib qoldi. Shu haqda ma'lumot bersangiz.

S. Yunusov,
Toshkent.

Baroqxonning haqiqiy nomi Navro'z Ahmadxon. Ma'lumotlarga qaraganda 1556-yilda tug'ilgan. U Toshkent xonlaridan bo'lmish Suyungxo'jaxonning kenja o'g'li. Otasining vafotidan keyin 1525-1551-yillarda Toshkentda, so'ngra Movarounnahrda 1551-yildan 1556-yilgacha xonlik qilgan.

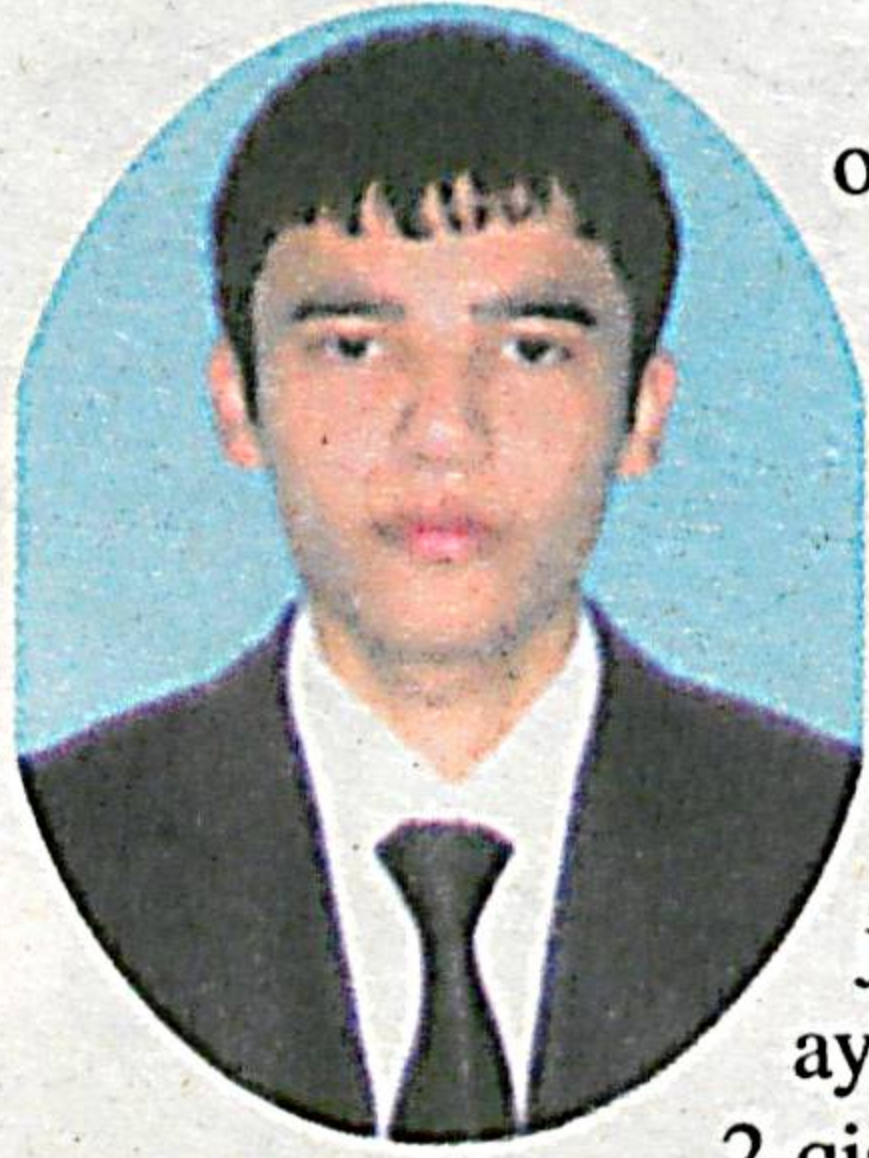
Baroqxon ilmga tashna, kitobsevar bola edi. Yoshligidan ustozlari Vosifiydan musiqa va she'riyatdan ta'lim oladi. Chavandozlik va harbiy bilimlarni ham puxta o'rganadi.

Zarafshon

Hofiz Tanish Buxoriyning «Abdullanoma» asarida uning vodiysida boshlangan Darg'om kanalining bosh inshooati Ravotxo'ja to'g'onini tuzatirish uchun kelganda to'satdan vafot etadi. Uni Samarqand shahrida dafn etishgan.

Ilk qadam

BU TAKLIFNI RAD ETING!

Odam savdosi haqida eshitgansiz-a? Ba'zi kimsalar odamlardan foydalanish uchun ularni chet elda ishlashga taklif etishadi. Lekin, ular noqonuniy va inson salomatligiga xavf soluvchi ishlaridir. Nega unda u kimsalarga qarshi chora ko'rilmaydi, deysizmi? O'zbekiston Respublikasi «Jinoyat» kodeksida ularga qarshi jazo choralarini belgilab qo'yilgan. Kodeksning 135-moddasida esa odamlardan foydalanish uchun ularni yo'llash haqida yozilgan. Bu jinoyat voyaga yetmagan shaxslarga nisbatan ishlatilganida aybdorning qilmishi yuqoridagi kodeksning 125-moddasining 2-qismi bilan kvalifikatsiya qilinadi.

Lekin, avvalo har bir shaxs o'z qadr-qimmatini bilgan holda aldanib qolmaslikka harakat qilishi kerak. Qolaversa, bilimli, hunarli inson hech qachon ishsiz qolmaydi. Ularga o'z vatanlarida munosib ish joylari bor. Axir, aytadilarku, hunarli xor bo'lmas!

Doston OCHILOV,

Toshkent yuridik instituti
1-bosqich talabasi

TAHRIRIYATDAN:

Doston ilk bor qo'lga qalam olib, ezgulik yo'lida ter to'kibdi. O'ylaymizki, u kelajakda yetuk huquqshunos bo'lib yetishadi. Unga omad tilaymiz. Qadrli o'quvchilar! Bu boradagi fikr va mulohazalaringizni kutib qolamiz.

YUKSAK BAXT EKAN

Taniqli adibimiz Ozod Sharofiddinovning 80 yillik yubileylari bizning maktabda ham keng nishonlandi. Bunda ona tili va adabiyot o'qituvchilarimizning mehnatlari katta bo'ldi. Biz darslarda bu adibning ko'p kitoblarini o'qiganmiz. Tadbir yaxshi sabab bo'lib ularning hayot va faoliyatlarini o'rganganimizda esa, el ardog'ida bo'lish yuksak baxt ekanini angladik. Biz ham shunday baxtga erishish uchun intilaylik, aziz tengdoshlar!

Shohida JALILOVA,

Poytaxtdagi 155-maktabning 8-«A»sinf

Buvimlarga o'xshasam

Mehnat qilgan chog'imda,
O'gitlari qulog'imda.
Mehrlari qarog'imda,
Buvimlarga o'xshasam.

Orzuim mening katta,
Ulg'ayganda albatta,
Har ish, har harakatda,
Buvimlarga o'xshasam.

Hurmat qilar bilganlar,
Havas qilar ko'rganlar.
Yurtim, elim deganlar
Buvimlarga o'xshasam.

Muxlisa ABDURAHMONOVA,

Toshkentdagi 243-maktabning 7-sinf o'quvchisi

BUTUN MAKTAB XAT YOZSA...

Bir maktabning barcha o'quvchilari baravariga maktub yozishgani haqida o'qiganmisiz? Xorazm viloyati, Xonqa tumanidagi 33-maktab o'quvchilari gazeta kim ko'p xat yozish bo'yicha musobaqalashishgan shekilli! Ulardan kelayotgan maktublarning soni ortib bormoqda. Laziz Sa'dullayev va Mahliyo Olloberganova 5-«B» sinfida

o'qishar ekan. Ular yozgan she'rlarini yuborishibdi. 4-«A» sinf o'quvchisi Parizod Otaboyeva esa bu maktabda hamma o'quvchilar «Tong yulduzi»ni o'qishlari haqida yozibdi.

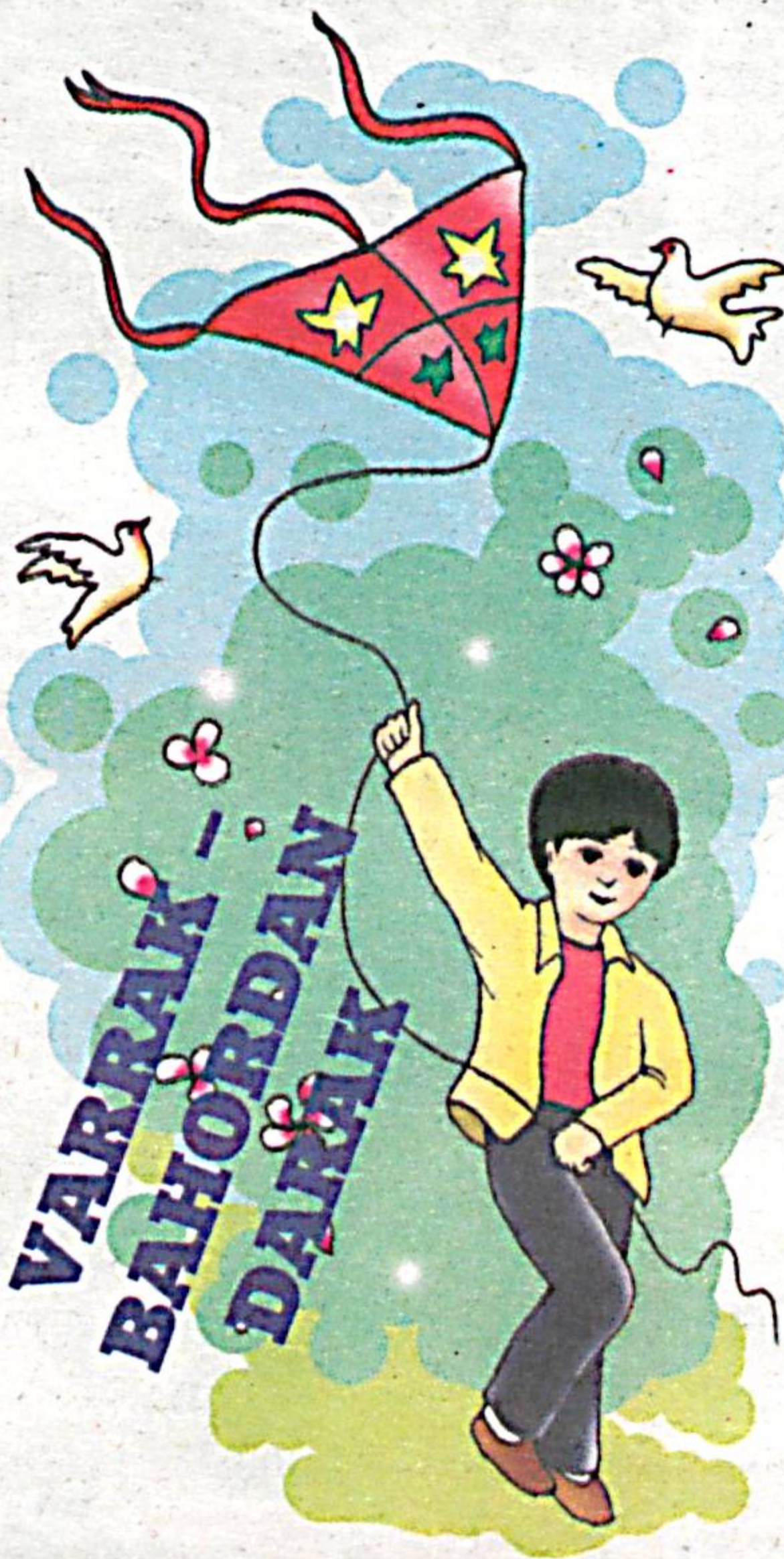
Bizning maktabda ham xat yozadiganlar ko'p, deysizmi? Keling, buni sinab ko'ramiz!

QIZLARXON

– Ana-ana ko'rdingmi, mening varragim eng baland uchaypti?!

– Muncha zo'r, qanday yasagansan o'zi?

– Ey, varrak yasashni mendan o'rgan, uni oddiy qog'ozdan emas, xitoy qog'ozidan yasash kerak. Qamishing bormi, o'zi? Senga ham yasab beraman.

Siz-chi, varrak haqida nimalarni bilasiz? Uning tarixi bilan qiziqqanmisiz? «Varrak» so'zi shamolda uchiriladigan o'yinchoq ma'nosini bildirar ekan. Lekin, bu «o'yinchoqlardan» XIX asr oxiri XX asr boshlarida atmosferaning yuqori qatlamlarini tekshirishda, joylarni suratga olishda, sport maqsadlarida foydalanilgan ekan. Qadimdan varraklar, ayniqsa, Xitoyda keng tarqalgan edi.

Varraklarning bir necha turlari bor. Masalan, ko'pchiligingiz bugungi kunda uchirayotganingiz besh qamishlisidir. Undan tashqari ikki qamishli laylaki turi, ajdarsimon, dumli, quroq turlari bor. Varrak yasashda sambittol, behi yog'ochi va reykalari ishlatiladi. Bozorga ketayotgan dadasiga bolakaylar menga varrak olib keling, deyishsa, hech ajablanmang. Chunki bugunning varraklari bozorda sotilyapti. Ular juda rang-barang. Tengdoshlaringizning aytishlaricha, tayyorlari boshqacha emish. Varrak uchirayotgan bolalarni ko'rib quvonaman. Zero, ular ba'zi o'rtoqlariga o'xshab kompyuter xonada diqqinapas bo'lib o'tirmay, toza havoda milliy o'yinlarimizni o'ynashmoqda. Ana shunday yuragida milliy g'ururi bor siz azizlarning bahoringiz muborak bo'lsin!

Sayyora JO'RAYEVA, Zarnigor RAMAZONOVA

– Ozoda opa, bugun mening tug'ilgan kunim, – dedi erkananib.

– Yaxshi, – dedi Ozoda xayol bilan va joyiga borib o'tirdi. Uning ko'ngliga hech narsa sig'mas, yuragi g'ash, fikru xayoli isitmalayotgan o'g'lida edi.

Yulduz o'qituvchisidan bunday sovuqqonlikni kutmaganligi uchun negadir g'alati bo'lib ketdi. Yuzidagi quvonch shu damdayoq so'nib, partasiga xomush borib o'tirdi. Darsdan chiqishgandan keyin ham indamay, uyiga yo'l oldi. Holbuki, u har kuni Ozoda opasi bilan alohida xayrlashib ketardi.

Uyida oyisi uni har xil shirinliklar pishirib, kutib turgan ekan.

KO'NGIL

– Yaxshi keldingmi, qizim, – dedi oyisi Yulduz eshikdan kirishi bilan uni quchoqlab. – O'rtoqlaring qachon kelishadi?

– Soat beshda, – dedi Yulduz jilmayib. – Vuy, pirojniy ham pishirdingizmi?

– Ha... Yuziga upa sepishni senga qoldirdim, – dedi oyisi.

– Ur-re!!! Hozir o'zim chiroyli qilib sepib chiqaman. O'rtoqlarim rosa sevinishadi, – dedi o'zi ham xursand bo'lib Yulduz.

Ona-bola birgalikda stol ustini bejirim qilib bezatishdi. Soat beshga yaqinlashgach, Yulduz oyisi sovg'a qilgan

– 5-sinfda o'qib yurgan kezlirim oxirgi marta sochimni oldirganim yodimda,- deydi Nilufar o'quvchilik yillarini xotirlab. – Shundan keyin sochlarimga qaychi tekkanini eslolmayman. Buvijonning: «Soch – qiz bolaning ko'rki hisoblanadi. Uni hech qachon kestirmanglar», deya bizga qilgan nasihatlarini hanuz quloqlarim ostida jaranglaydi. Haqiqatdan ham sochlarim nafaqat husnimga husn, balki hayotimda menga katta omad keltirdi.

– **Bu omad sizga taklif qilingan rolga bog'liq bo'lsa kerak?**

– To'g'ri topdingiz, «Tutash taqdirar» serialida sochi uzun kelinchak Nargiza obrazini yaratishimga sochlarim sabab bo'ldi. Serial rejessyori Zamira opa Begimqulova: «Senariyni uzun sochlaringiz uchun yozdim»,- deb meni serialga taklif qilgandilar. 6 oy mobaynida suratga olish ishlari olib borilgandan so'ng, serial tomoshabinlar e'tiboriga havola etila boshlandi. Ekranida o'zimni ko'rganimda, buvijonning nasihatlariga amal qilib, sochlarimni kesmaganimga yana bir bor xursand bo'ldim.

– **Nima deb o'ylaysiz, tomoshabinlar o'ynagan rolingizga qanday baho berdilar?**

– Menimcha, xalqimiz bu serialni yaxshi qabul qildi. Yoshgina kelinchak Nargiza rolini ijro etishimda, menga serialdagi qaynonam Gulbahor Yo'ldosheva, onam Yulduz Hamidova katta yordam berdilar. Tomoshabinlar Yulduz Hamidova bilan meni hayotda ham ona-bola deb o'ylashibdi. Familiyamiz bir xil bo'lgani bilan, biz ona-bola emasmiz. Nargiza obrazini yarata turib, qiz bolani hayotga yaxshilab tayyorlab, keyin uzatish kerak, degan to'xtamga keldim.

– **Eshitishimizcha, qizchangiz NTTda boshlovchilik qilarkan. Uni ham buvijonning nasihatlariga amal qilgan holda tarbiyalasangiz kerak?**

– Albatta, Asalxon 6 yosh bo'lishiga qaramay, unga yaqin do'st hamda mehribon ona bo'lishga harakat qilaman. Yoshligimdan onajonim bilan sirdosh do'st bo'lib katta bo'lganman. Shuning uchun ham ularni hayotdagi eng yaqin dugonam deb ayta olaman. Maktabda o'qib yurgan kezlirim, barcha sirlarimni onamga aytardim. Onajonim menga doimo maslahatlar berib, doimo to'g'ri yo'lni ko'rsatardilar. Endi esa o'zim Asalxonning eng yaqin maslahatgo'yiman. Kelajakda qizimni o'zbekona iboli, hayoli bo'lib voyaga yetishini xohlaganim uchun, uni muloyimlik bilan tarbiyalayman. Kelgusida Asalxonni dadajonisi orzu qilganlaridek, muloyim, shirinso'z shifokor bo'lishini orzu qilaman.

Nilufar HAMIDOVA – 2007-

yilda O'zbekiston Davlat san'at institutining kinosan'ati bo'limini tamomlagan. Birinchi marta «Baxt gullari» erdagida Gulnora obrazini yaratgan.

Belgilangan vaqtga 5 daqiqa qolganida Nilufar tahririyatga kirib keldi. «O'zbekiston» teleradiokanali orqali namoyish etilgan «Tutash taqdirar» serialida uzun sochli Nargizani ko'rganimda, sochi haqiqatdan ham o'zinikimikan, degan savol ko'nglimdan o'tgandi. Unga bergan birinchi savolim ham ana shu bo'ldi.

– **O'zingiz hayotda qanday**

kelinsiz, qaynonangiz bilan munosabatlaringiz ko'ngildagidekmi?

– Uch ovsin bo'lganimiz uchun qaynonam bilan birga yashamaymiz. Shunday bo'lsa ham, qaynonamni, turmush o'rtog'imni qattiq hurmat qilaman. Ular bilan oramizda hozirgacha nizo chiqmagan. To'g'ri, hayotda turli qiyinchiliklar bo'ladi. Bunday vaziyatlarda kelinlar og'ir-bosiq, sabr-bardoshli bo'lsalar oiladagi kelishmovchiliklar bartaraf etiladi.

– **Hayotda orzu qilib, erisholmagan narsangiz bormi?**

– Inson hayotda hamma orzulariga ham yetishavermaydi. Lekin men orzuimga yetishganman. Qiz bolalik vaqtimda chiroyli kelinchak, sevimli umr yo'ldosh va baxtli ona bo'lishni orzu qilardim. Hozirda orzularimning barchasiga erishdim. Men uchun eng muhimi oilamning tinchligi, farzandimning salomatligidir.

Suhbatimiz so'nggida Nilufarga oilaviy baxt tiladik. Zero, oilada, jamiyatda o'zini baxtiyor his etgan insonning orzulari ketma-ket ushalaveradi.

Gulyuz BAHODIR qizi suhbatlashdi

Poytaxtning Hamza tumanida joylashgan 69-maktab yaqinginada to'liq ta'mirdan chiqdi. Shu munosabat bilan tadbirda so'zga chiqqan ota-onalar shunday zamonaviy jihozlar bilan ta'minlangan ilm dargohida o'qiyotgan farzandlari nomidan hukumatimizga, maktab jamoasiga o'z minnatdorchiliklarini izhor etdilar.

MINNATDORCHILIK

Bu qiziqarli tadbir quyi sinf o'quvchilarining quvonchli bayramiga ulanib ketdi. Maktabning 1-«B» sinf kichikintoylari savodxonlik bayramini nishonladilar.

Ko'pchiligi hali 6 yoshga ham to'lmagan bolajonlarning nafaqat o'zbek tilida, balki rus, ingliz tillarida ham burro-burro she'rlar o'qishlarini ota-onalar hayajon bilan tomosha qilishdi va ularga ta'lim-tarbiya berayotgan ustoz Dilfuza Niyozovaga o'z minnatdorchiliklarini izhor etishdi.

Gulnigora BEKMURODOVA,

6-«A» sinf o'quvchisi

www.tongyulduzi.uz

TEST

1. Yevroosiyoning eng issiq va quruq joy nomini aniqlang.

- A) Arabiston yarim oroli;
B) Janubiy Amerika;
D) Hindiston yarim oroli.

2. Yer yuzida nechta materik bor?

- A) 5 ta;
B) 6 ta;
D) 4 ta.

3. Yer yuzasining necha qismi okean suvlaridan iborat?

- A) 70 % dan kamroq qismi;
B) 70% dan ko'proq qismi;
D) 71 % dan ko'proq qismi.

4. Eng sovuq okean nomini aniqlang.

- A) Tinch okeani;
B) Shimoliy Muz okeani;
D) Atlantika okeani.

5. Quruqlikning necha foizini muzliklar egallaydi?

- A) 10 % ini;
B) 12 % ini;
D) 11 % ini.

6. Okean yuzasidan bir yilda qancha suv bug'lanadi?

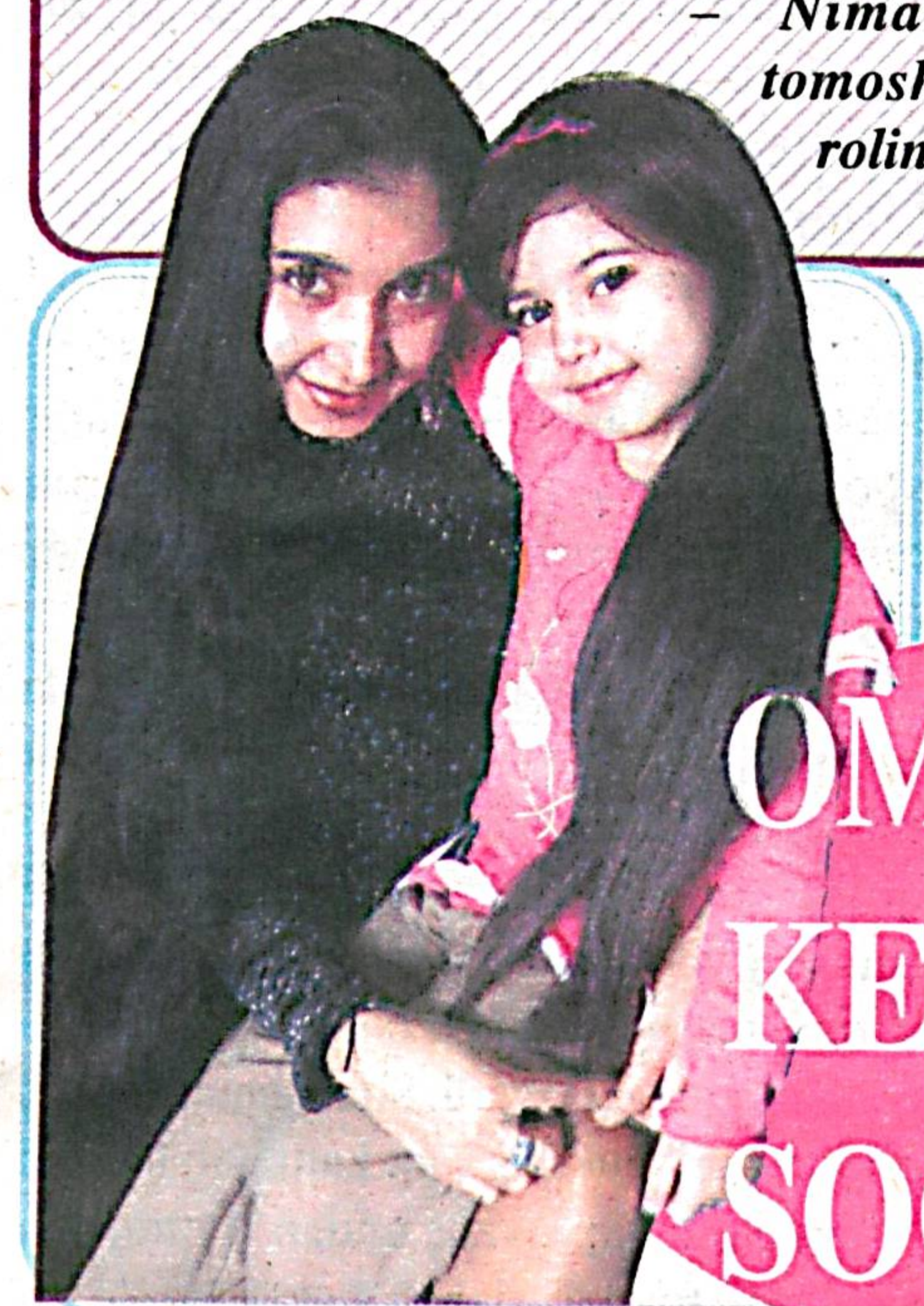
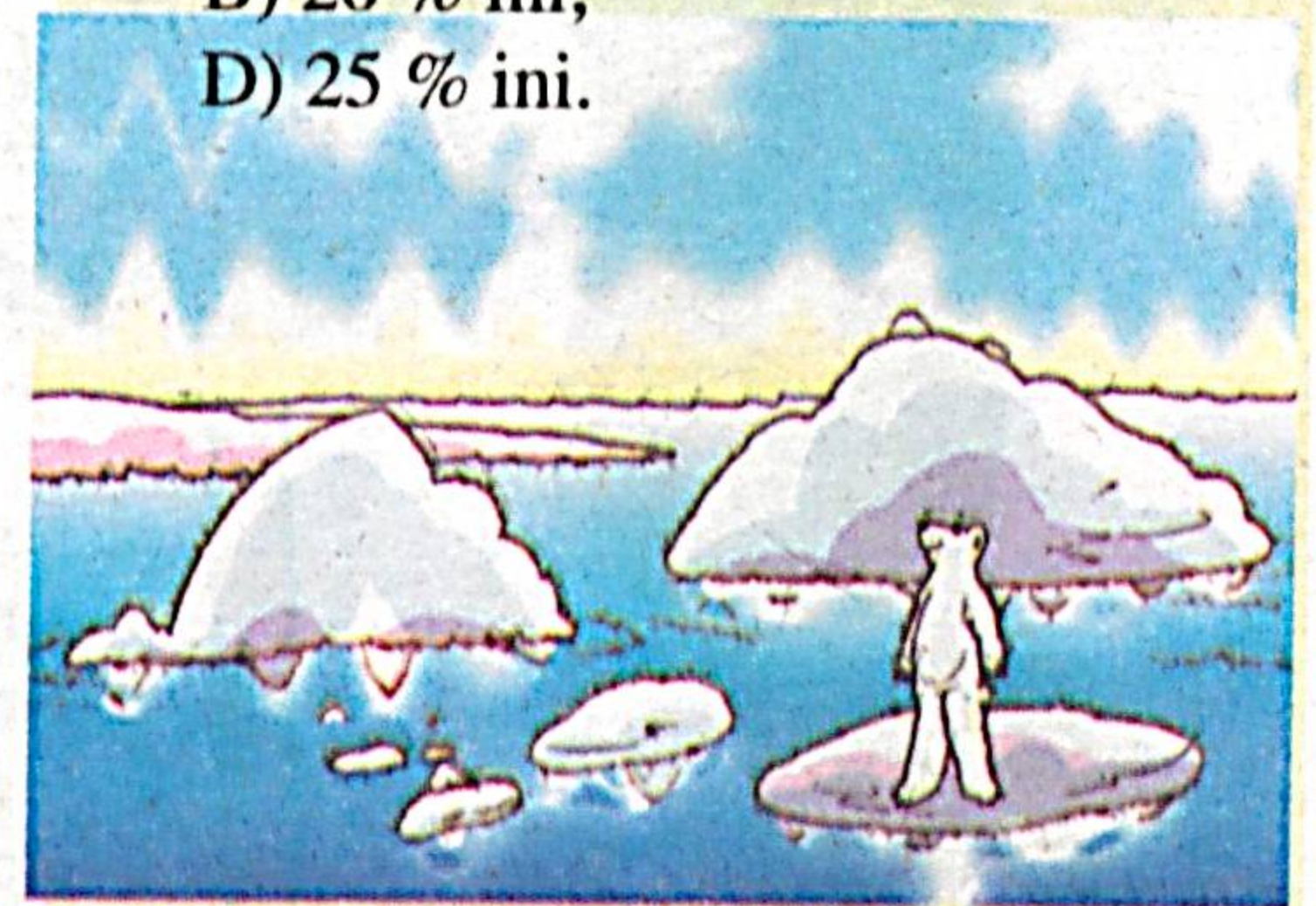
- A) 1 metr qalinlikdagi suv;
B) 2 metr qalinlikdagi suv;
D) 0,5 metr qalinlikdagi suv.

7. Eng issiq okean nomini aniqlang.

- A) Hind okeani;
B) Tinch okeani;
D) Tinch va Hind okeani.

8. Yer atmosferasining necha foizini kislorod tashkil etadi?

- A) 21 % ini;
B) 20 % ini;
D) 25 % ini.

OMAD KELTIRGAN SOCHLAR

yangi ko'ylagini kiyib, sochiga chiroyli lenta bog'lab oldi. Bir payt Yulduzning sochlariga har xil bantiklar bog'lagan, bir biridan shirin, jajji dugonalari kirib kela boshlashdi. Qolgan mehmonlar ham birin-ketin yig'ilishdi. Yulduz ularni ko'rib, yana ham ochilib ketdi. Shu kuni u dugonalari bilan rosa o'yinga tushdi. O'zi yana alohida «Munajat»ga o'ynab berdi.

U dugonalarining davrasida xursand, behad baxtiyor edi. Mehmonlar uzoq o'tirib, tarqalishdi. Hamma ketgach, Yulduz oyisining orqasidan oshxonaga kirdi.

– Oyijon, – dedi u oyisining etagidan ushlab. – Hali Ozoda opamlarga «bugun mening tug'ilgan kunim», desam, indamadilar. Nega unday qildilar? – deb so'radi.

Nigora qizining ovoizidan nihoyatda ranjiganligini payqab biron bahona bilan uning ko'nglini ko'tarishi kerakligini tushundi.

– Ozoda opangning ishi ko'p. Biror zarur ish bilan band bo'lsa kerakda, shirin qizim, – dedi uni yupatib.

– Sira ham-da tanaffusda aytdim, bo'sh edilar, – dedi Yulduz battar xafa bo'lib, – «Ozoda opa, bugun mening tug'ilgan kunim», desam «yaxshi» deb qo'yaqoldilar...

Yulduz o'pkasi to'lib, narigi xonaga kirib ketdi.

Ertasiga maktabga xomush kirib keldi. Sinfga kirarkan, muallima opasini ko'rib, har kungi odati bo'yicha tomon yugurmoqchi bo'ldi. Bag'riga otilib, quchoqlab ko'rishgisi keldi. Ammo, shu payt nimadir uning ko'krigidan itarib, to'xtatdi. Nimaligini o'zi ham sezib ulgurmagan murg'ak g'ururi o'qituvchisi quchog'iga otilishga yo'l qo'ymasdi.

Yulduz Ozoda opasining oldidan ohista yurib, o'z joyi tomon o'tarkan sekingina «salom», dedi-da, partasiga borib o'tirdi.

Uni ko'rsa terisiga sig'may ketadigan Yulduzning nega bunday parishon bo'lib qolganidan Ozoda opasi hayron edi...

Yoqut RAHIMOVA

«Qishlog'im qalb ardog'im» tanloviga

QISHLOG'IM

Osmonlarga bo'y cho'zadi azim chinori, Ming yillarga tutash uning tarixi - bori. Quyosh mehrin olib, unar olma-anori Cho'p qadasa gullaguchi, gulzor tuprog'im Kishilari sodda, ahil - Ona qishlog'im. Jannat suvi «Kavsar»dek pok chashmi ziloli, Ko'chalarin kezib o'tgan ariq-anhori. Chiroylidir qishi, kuzi, yozu-bahori Ifitoxorim shu zamanga, dildan ardog'im Kamol topsin o'g'il-qizing, Ona qishlog'im. Shodiya NE'MATOVA, Toshkent tumanidagi 1-maktabning 9-sinf o'quvchisi

BOLALIK

- Bolalik - umrning zilol chashmasi, Unda yana ne-ne go'zalliklar bor.
- Bolalik - qalblarning yorqin oynasi Siru-sanoatdan, baxt-iqbolga yor.
- Bolalik - podshohlik taxti jahonim Oltin, zar tojlar ham, unga yarashar.
- Qalblari shod bo'lmaydi sira armonim
- Sho'xliklar hayratlar unga qarashar
- Poyonsiz cho'qqiga parvoz qiladi,
- Ro'yo bo'lar barcha orzularim ham
- Bolalik ko'ngilni olam biladi
- Mag'zur bosh hech qachon bo'lmas unga ham. Shahnoza ASHUROVA, Qashqadaryo viloyati, Shahrizabz tumani 51-maktab o'quvchisi

«YANGI AVLOD - 2008» bolalar ijodiyoti festivali g'olibi ZULAYHO

Zulayho Rahmatullayeva, Shayxon-tohur tumanidagi 82-maktabning 9-«A» sinf o'quvchisi. Fanlardan a'lo o'qishi bilan birga kompyuter, to'qish, badiiy liboslar tikish to'garigiga qatnaydi. «Yangi avlod - 2008» bolalar ijodiyoti festivalida badiiy liboslar yo'nalishi bo'yicha ishtirok etdi. Uning badiiy chizgilari hakamlar tomonidan yuqori baholandi va festival g'olibi bo'ldi. - Badiiy liboslarim ma'qul bo'lganidan xursandman. Avvalo ustozlarimga rahmat aytaman. Ayniqsa, «O'zbekiston madaniyati va san'ati forumi» jamg'armasi qoshidagi «Eski shahar» bolalar va o'smirlar ijodiyot uyidagi badiiy liboslar to'garagi rahbari Turg'unoy opa Olimovaning xizmatlari katta. Qolaversa, sinf rahbarim, onajonim Mastura Rahmatullayevaning menga bo'lgan ishonchlari uchun minnatdorman. Bu ishonchni hamisha oqlashga harakat qilaman. Ha-ya, aytmoqchi, Zulayhoning otasi Habibullo Rahmatullayev ko'p yillar davomida bolalar nashrlariga ham o'zining chiroyli chizgilari bilan xizmat qilganlar. Bugungi kunda ota kasbini davom ettirayotgan Zulayhoga kelgusida betakror suratlar muallifi bo'lishiga tilakdoshmiz.

Feruza SOYIBJON qizi

VATAN ONAJON!

Zebxon RASHIDOVA, Qashqadaryo viloyati, Dehqonobod tumanidagi 6-sonli o'rta maktabning 5 «A» sinf o'quvchisi

Yayrab o'smoqdaman yurtim bag'ringda, Qir-u adirlaring menga bir jahon. Sen bilan bir butun baxtim, bahorim, Sengadir bor mehrim Vatan onajon! Tog'laring serviqor, bog'laring ko'rkam, Osmoning musaffo, cheksiz, bepoyon. Yerdagi har giyoh menga qadrdon, Sen mening umidim Vatan onajon!

TELEFONDA SO'ZLASHISH ODOBI

Aziz bolalar, bugungi kunda telefon orqali muloqot judayam urfga kirdi. Umuman, hayotimizga kirib kelayotgan har bir yangilik o'ziga alohida e'tibor talab qilishini unutmasligimiz kerak. O'zingiz o'ylab ko'ring, xonadonimizdagi elektr asboblari, gaz yoki bo'lmasam doimo ishlatiladigan

kerak? Xuddi ro'parangizda odam turgandek o'zingizni tutishingiz zarur. Shunda so'zingizga ham mayinlik kiradi, so'zlarni yamlamaysiz. Telefon qilayotgan odam yosh bola emas, xuddi katta odam bilan gaplashgandek munosabatda bo'ladi. Bu gaplar telefon go'shagini ko'targungacha bo'lgan talablar. Endi go'shakni qaysi qo'lda ko'tarish kerak, degan savol tug'iladi? Albatta o'ng qo'lda. Kattalarga salom bersangiz o'ng qo'lingizni cho'zasizmi? Xuddi shu holatda go'shakni o'ng qo'lda ko'tarish zarur. Bu musurmonchilik odobi, sunnatga ham muvofiq bo'ladi. Chunki Payg'ambarimiz salolohu alayhissallam har bir ishni o'ng qo'l bilan, o'ngdan boshlashni maslahat berganlar. Go'shakni ko'targaningizdan keyin uni o'ng quloqqa bosish kerak. Chunki chap quloqqa nisbatan o'ng quloq ziyrak bo'ladi. O'ng quloq orqali miyaga kirgan narsa xotirada yaxshi qoladi. Ba'zi bolalar mikrafonni og'izga juda yaqin tutadilar. Bu ham gaplashish madaniyatiga to'g'ri kelmaydi. Chunki gaplashayotgan odamingizga so'zingizdan oldin nafasingiz yetib turadi. Shuning uchun mikrafon og'izga nisbatan yonlama turishi kerak.

Endi o'ng qo'lga go'shakni olgach, qanday gaplashish kerak? Bu ham eng muhim holat. Ko'pchilik katta yoshdagi insonlar go'shakni ko'tarib, «alo» deyishadi. Bolalar ham ularga taqlid qilishadi. Biz farzandlarimizga o'zbekona tarzda «labbay» deyishlarini tavsiya qilardik. So'ngra to'liq qilib «Assalomu alaykum» deyish, shundan keyin u tarafning javobini kutish kerak. «Sizga kim kerak?» deb shoshirmang. Ba'zi bolalar turgan joyida «ada, oyi»lab, uyni boshlariga ko'tarishadi. Bu ham odobdan emas. Go'shakni asta apparatning yoniga qo'yib, kattalarga ma'lumotni yetkazish zarur.

Keyingi payta qo'l telefonlari chiqib, gaplashish madaniyatiga e'tibor yanada kuchayib ketdi. Qo'l telefoniga jarangdor musiqalarni o'rnatish urf bo'ldi. Jamoat joylarida bu hol judayam asabga tegadi. Ayniqsa, teatr, kino zallarida, ma'rakalarda yaqqol seziladi. Biz bolalarni bundan ibrat olmaslikka chaqirardik. Umuman bolalarga qo'l telefoni kerakmi? Hamma gap shunda. Kechagina shu qo'l telefonisiz ham o'qib yurgan edik-ku. Juda zurrat bo'lsa, boshqa gap.

Yaqinda o'zim guvoh bo'ldim, maktab o'quvchisi telefonda gaplashib, yopiq svetoforga kirib ketdi. Yo'l harakati hodisasi ro'y berdi. Mashinalar bir-biriga urilib ketdi. Hamma bolasiga qo'l telefon olib bergan ota-onani aybladi. Qo'l telefoni bilan ko'chada yurib emas, to'xtab, chekkaga o'tib gaplashish kerak. Uy telefonidan ham, qo'l telefonidan ham marhamat, foydalaning, faqat odob, chegara, madaniyat bilan.

pichoq, qaychi, sanchqilarga ozgina e'tiborsiz bo'lsak oqibati nima bo'ladi? Albatta, ko'ngilsizlik yuz beradi. Telefonda foydalanish ham xuddi shunday ehtiyotkorlikni talab qiladi. Telefon hech qanday jarohat yetkazmaydi-

ku, deyishingiz mumkin. Hamma gap shunda-da, pichoq, qaychi yetkazgan jarohatlar o'rni bitib ketishi mumkin, ammo telefon orqali yetgan jarohat bitmaydi. Chunki siz telefon orqali inson bilan muloqotda bo'lasiz. Bir og'iz so'z, e'tiborsizlik bilan birovning dilini og'ritib qo'yishingiz mumkin. Savol tug'iladi: bola oilada qachon telefonga yaqinlashish mumkin. Faqat kattalarning ruxsati bilan. Kattalar ish bilan band bo'lsalar, «ol-chi, kim ekan», deb o'zlari aytishadi. Uyda kattalar bo'lmaganida go'shakni ko'tarish-ko'tarmaslik ixtiyori sizda qoladi. Telefonda so'zlashish odobi go'shakni ko'tarishdan boshlanadi. Ko'p kuzataman: bolalar turli holatlarda go'shakni olishadi. Qiyshayib, stolga tiralib. Bu judaham noto'g'ri. Axir tasavvur qiling: ro'parangizda odam turibdi. Siz shunaqa holatda u bilan so'rashsiz-ku. Siz, u odam meni ko'rmayapti-ku, deb o'ylaysiz. Ammo sizning holatingiz, bepisandligingiz ozovozingizdan seziladi. Nima qilish

«Katta bobo bekati» VAQTNI BEHUDA O'TKAZMANG

Aziz bolajonlarim, bugungi suhbatimizni bo'sh vaqtga bag'ishlasak nima deysiz?

Aslida sizning yoshingizdagi har bir o'g'il-qiz o'zining kunlik tartibini aniq belgilab olmog'ida hikmat ko'p. Har biringiz barvaqt turib, maktabga shoshilasiz, darslar bilan mashg'ul bo'lasiz, do'stlaringiz bilan turli mavzularda suhbat qurasiz. Yana kimdir sport to'garigiga shoshilar. Ayrim tengdoshlaringiz kunningi kompyuter o'yinlari bilan kech qilar.

Aziz o'g'il-qizlarim, bugungi kunda teranlik bilan ilg'ab oladigan hayot saboqlaringiz xotirangizda bir umr saqlanib qolsa, aslo ajablanmang. Chunki siz shunday yoshdasiz. Puxta o'qib-o'rganish sevimli mashg'ulotingiz bilan shug'ullanish uchun vaqtingiz yetarli. Shuni unutmangki, borgan sari ana shu vaqt kamayib borishi tayin. Shunday ekan, undan unumli va samarali foydalanishga harakat qilmoq darkor. Bilaman, orangizda kun tartibiga amal qilmaydiganlar ham topiladi. Ha deganda ko'chaga yuguradigan, ota-onasining gapiga e'tibor bermay, vaqtni behuda o'tkazadigan bolalar oxir-oqibat o'zlari jabr ko'radilar. Aniqrog'i, boy berilgan vaqtning o'rmini hech nima bilan to'ldirib bo'lmaydi.

Komil inson bo'lishning eng oson yo'li, bu doimo o'zini to'g'ri boshqara olishdir. Avvalo, yaxshi o'qish kerakligini unutmang. Ustozlar nasihatiga amal qilishga harakat qiling. Ota-onangiz tayinlagan ishlarni uddalash, dars tayyorlash va kitob o'qish, sport turlari bilan mashg'ul bo'lishni rejalashtiring. Tengdoshlaringizga sim qoqib, vaqtni gap sotish bilan o'tkazmang.

Bolajonlarim, har bir o'tgan kunning qadriga yeting. Uning qaytarilmas daqiqalar yaxshi inson bo'lishingiz uchun imkon yaratishi yodingizda tursin. Kun tartibiga rioya qilsangiz, imonim komilki, barkamol inson bo'lib voyaga yetasiz.

Islom USMONOV

OLAM KELINCHAK

Osmon yuzi tip-tiniq, Zangori yoqut misol. Charaqlar yonog'ida, Yaqirab barkashday xol.

Olam atlas ko'ylakda, Yal-yal yashnar kelinchak. Gullarni o'par quyosh, Nurdan yasab halinchak.

ESDALIK DAFTAR TUTASIZMI?

«Eshitingizmi, falon sinfdagi falonchi dars paytida esdalik daftarini to'ldirib o'tirgan ekan, o'qituvchisi olib qo'yibdi. Endi maktabga ota-onasini chaqirtirarmish...»

Keyingi paytlarda bunday gap-so'zlar tez-tez quloqqa chalinadigan bo'lib qoldi. Sababi, qizlar orasida esdalik daftar tutish urf bo'lib boryapti. Dugonalarimiz darslardan toliqib qolmasligimiz, ochiq havoda dam olishimiz, ovqatlanishimiz uchun beriladigan katta tanaffusni ham diqqinapas sinf xonasida esdalik to'ldirish bilan o'tkazishyapti. Boshqalarni bilmadim-u, lekin men esdalik

tutishga mutlaqo qarshiman. Ayrim tengdoshlarimizning darsni tinglash, tayyorlash o'rniga esdalik daftaridagi «Sevganingiz bormi?», «Agar u sizga xiyonat qilsa, nima qilardingiz?» kabi savollarga javob yozish va bezatish bilan ovora bo'lishayotganiga nima deysiz? Bu hol nafaqat ustozlarimizni, ota-onalarimizni ham tashvishga solayapti.

Esdalik daftarini bezatish uchun sotib olinadigan rasmlar, bezaklarning pulini zarur o'quv qurollarimiz uchun ishlatsak, foydadan xoli bo'lmasdi.

Aziz dugonajonlar, bu borada sizning fikringiz qanday?

Mahbuba MUHAMMADOVA,
Buxoro viloyati, Buxoro tumanidagi 42- o'rta umumta'lim maktabining 9-sinf o'quvchisi

XANDALAR

KO'RMAY QOLIBMAN

– Alijon, oshxonadagi shkafda ikkita shokolad turgandi, bittasi qani? – so'radi onasi o'g'lidan.
– Iye, shokolad ikkitamidi?..

KISLORODGACHA...

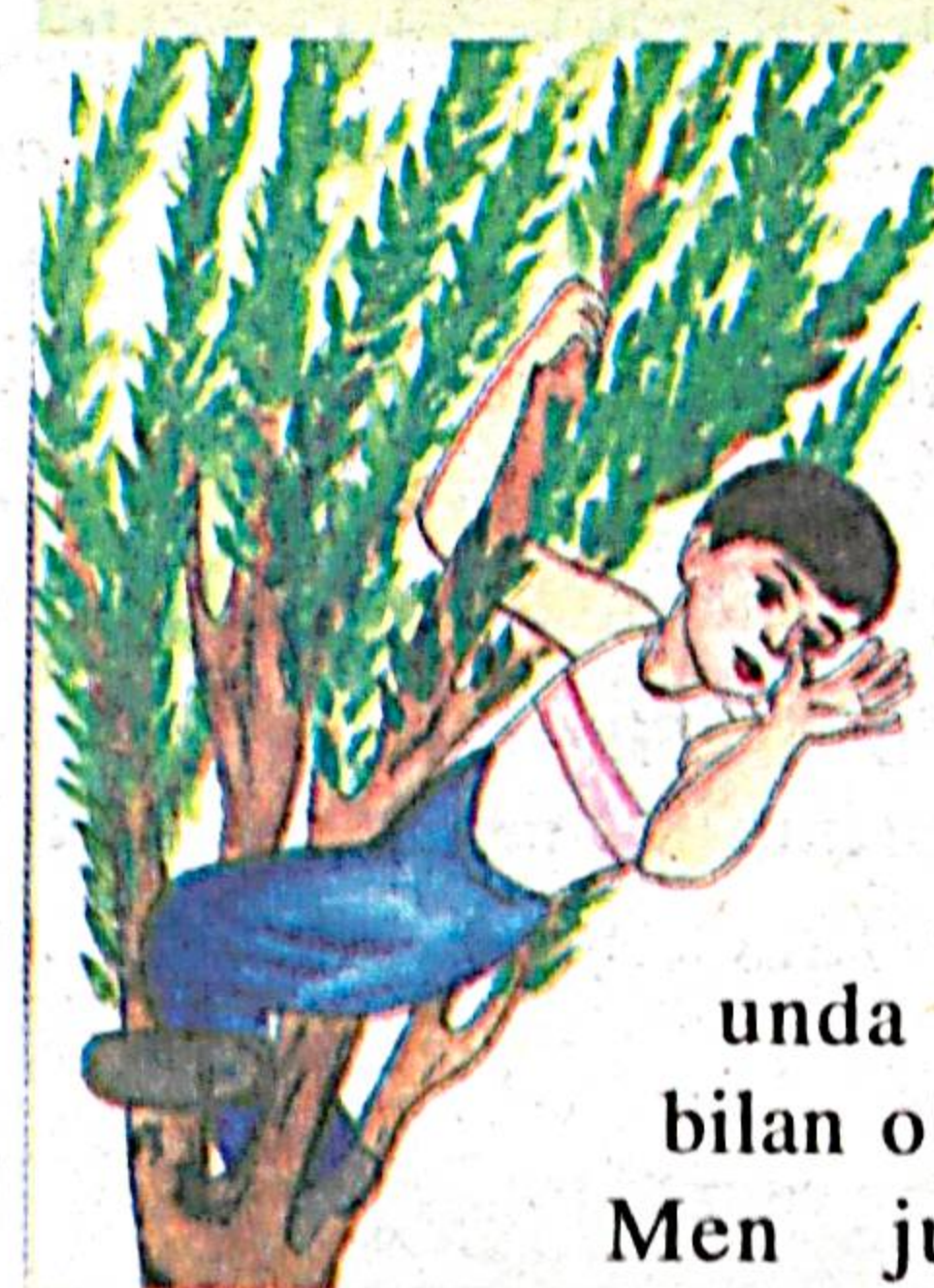
O'qituvchi:

– Shunday qilib, kislorod 1769-yili topilgan edi.

O'quvchi:

– Odamlar ungacha qanday nafas olishgan ekan-a?

U MEN BILAN O'YNASIN

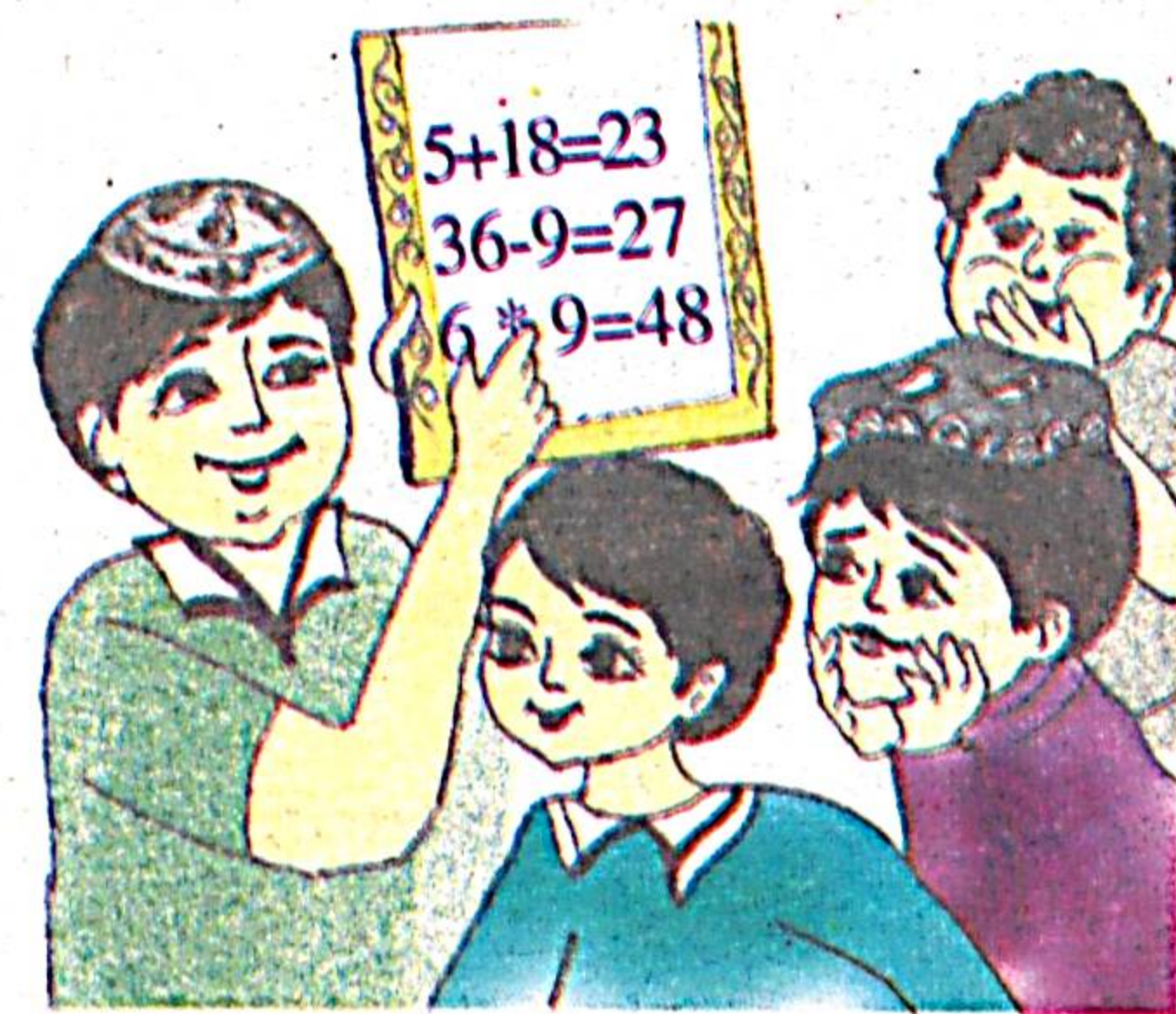

Shuhratga onasi tayinladi:

– Erkin bilan o'ynama, u erka va quloqsiz bola.

– Oyijon, unda Erkin men bilan o'ynay qolsin. Men juda odobli bolaman.

SINF BURCHAGI ISH BERDI

Bilamizki, har bir sinfnin o'z «sinf burchagi» bo'ladi. O'tgan yili dangasaroq sinfdoshlarimiz uni ham tinch qo'yishmadi. Uch hafta avval imtihon savollarining javoblarini ana shu burchakka yozib chiqishibdi. Bu fikr o'zlashtirishi pastroq bo'lgan sinfdoshimizdan chiqqandi: «Imtihonda ustozga sezdimay, ko'chirib olaman», degandi u. Ishonasizmi, har kuni javoblarni o'qiyverib, yodlab olibmiz. Natijada hammamiz imtihonni a'lo baholarga topshirdik.

Qarang-a, dangasa sinfdoshimizning

«ixtiro»si yaxshi samara berdi.

Shahlo IMOMOVA,
filologiya va san'atga ixtisoslashtirilgan maktab-internatning 8-sinf o'quvchisi

BOG'DAGI BOLALAR BAHSI

Bugun bog'cha bolalari bo'qqa borishdi. Bolalar bog'da behi bilan banan borasida bahslashishdi.

Bahsni birinchi bo'lib Baxtiyor, Begzod, Barno behiga baho berishdan boshlab berishdi. Bahodir, Bahora, Bahrom bananga baho berishdi. Bularning barini bog'bon baholab bordi. Bahsda Baxtiyor, Begzod, Barno birinchi bo'lishdi. Bog'bon bolalarga beshtadan behi, beshtadan banan berdi.

Nasiba LUTFULLAYEVA,
Toshkent shahridagi 39-maktab o'quvchisi

SAVOLLAR

1. Bir mahsulot turini ishlab chiqarish bo'yicha korxonalar o'rtasida mehnat taqsimoti nima deb ataladi?

2. Rasmi yozuv nima deb ataladi?

3. Funksiya so'zi qanday ma'noni bildiradi?

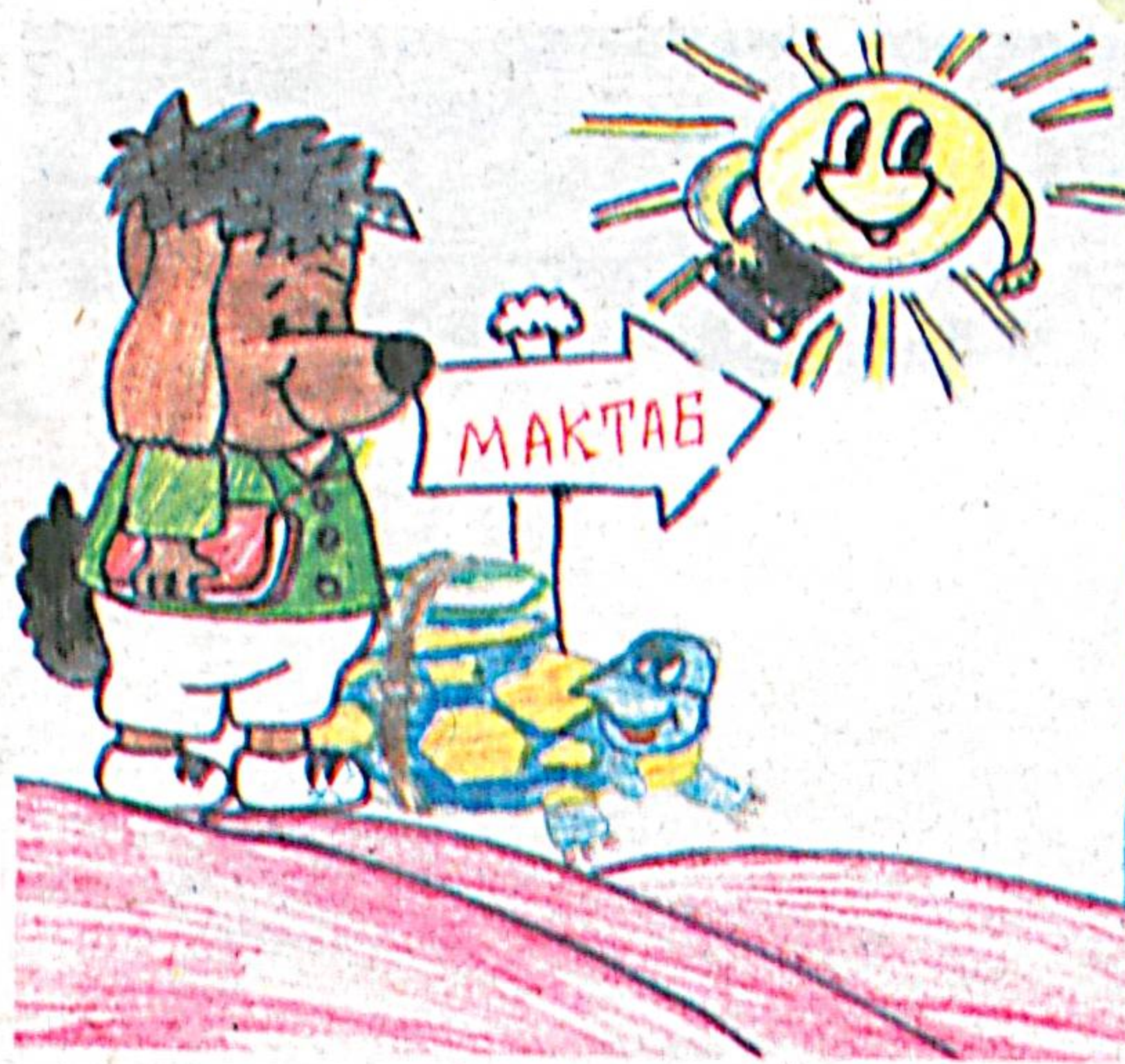
4. Tinish belgilari qo'llanish haqidagi qoidalar yig'indisi nima deb ataladi?

5. Mirzo Ulug'bek tragediyasining muallifi?

6. Pushkin she'rlaridan biri?

7. Insonning muayyan sharoitda yashashi va kamol topishi uchun zarur bo'lgan narsalarda muhtojligi nima deb ataladi?

8. Na gul sayr ayla,
Na fikri bahor et.
she'rining muallifi?

QIZIQARLI MATEMATIKA

1. 11,13,15, ...,27,29 o'nta toq sonning ko'paytmasi qaysi raqam bilan tugaydi?

2. Eng sodda usul bilan natijani toping: 99-97+95-93+91-89-...+7-5+3-1 barabarni yozish kerak

3. Million daqiqa necha sutkani tashkil qiladi?

4. Million soat necha yilni tashkil qiladi?

5. Sonning uchdan biri yarimga teng. U sonni toping.

6. Biri-biriga bo'linmaydigan ikki sonning eng kichik umumiy bo'luvchisi 90 ga teng, ularning eng katta umumiy bo'luvchisi 6. Shu sonlarni toping.

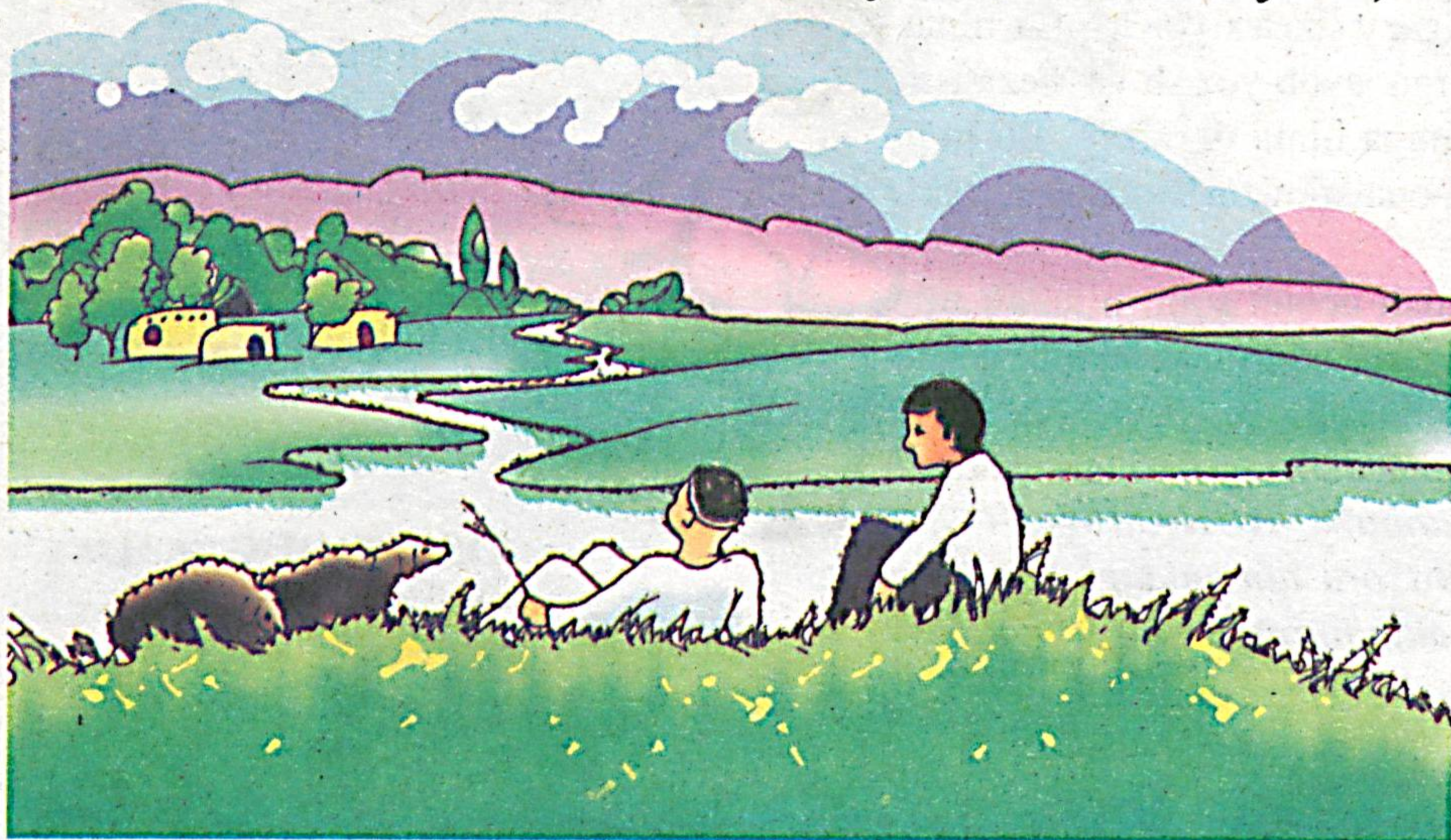

Tengdoshingiz Mohira Ahmedova poytaxtdagi 316-maktabning 5-sinfida a'lo baholarga o'qiydi. Shuningdek, rasm chizishga ham juda qiziqadi. Chizgan rasmlaridan birini tahririyatga yo'llab, uning asosida ertak yozib yuborishingizni so'rabdi.

MEN TUG'ILGAN YER

(Bolalik yillarimdan hukoyalar)

Sirdaryoning oqimi bo'ylab pastga qarab yuraversangiz, Turkiston degan qadimiy shahar keladi. Shaharning eski qal'asi hozir ham saqlangan. Qal'aning tepasiga chiqib kun chiqishga boqsangiz, Qoratog' ko'rinadi. Tog' etagida Qarnoq degan chiroyli qishloq bor. Men ana shu qishloqda tug'ilganman.

Qishloq o'rtasidan katta soy o'tadi. Qishin-yozin u guvillab oqqani-oqqan. Bizning uyimiz soyga yaqin. Shuning uchun yoz bo'yi ermagimiz shu soy. G'ulomjon, Ozod, Shokir degan o'rtoqlarim bilan soy bo'yiga

tushib olib chillak o'ynaymiz, kimo'zdiga yugurishamiz, eski bir po'stakni uloq qilib ko'pkari chopamiz. Ko'klam kelganda qo'zilarimiz bilan uloqlarimizni haydab tushib soy yonidagi o'tloqda boqamiz.

Qarnoqda nima ko'p desangiz, yer ko'p, keyin suv ko'p. Kichkina-kichkina ariqlardan tun-kun qo'shiq aytib tiniq suv oqib yotadi. Shuning uchun qishlog'imiz bog'lar bilan burkangan. Bobomning ham bog'i katta. Boqqa kirsangiz daraxtning xil-xilidan uchratasiz. Olcha, tut, olxo'ri, g'aynoli, jiyda, shaftoli. Biz tomonlarda ayniqsa, o'rik bilan olma ko'p bo'ladi. Har kimning hovlisida kam deganda o'n tupdan olma, o'rik o'sadi. Bizlardan o'n chaqirimcha narida, Xontog'i degan konchilar shaharchasi bor. Pishiqlikda vaqtida ana shu Xontog'iga olma, o'rik olib borib sotamiz. Qolganini quritib, qishga asrab qo'yamiz. Tog' etagida emasmizmi, bizda qattiq sovuq bo'ladi. Qish ayozida oyog'imizni sandalga tiqib, olmaoqi, turshak chaynaymiz, jiydani qaynatib, unga sut qo'shib choy qilib ichamiz.

Bobom yoshligida ota-onasidan yetim qolib o'qiy olmagan ekan. U kishi harf tanimaydi, biroq rosa ko'p cho'pchak, ertak, o'lan biladi. Bizda xalq qo'shiqlarini haqqona deyishadi. Bobom qishning uzun kechalarida bir hoqqona aytishga tushib ketsa, uyqu eltib, ko'zingiz ilinganini bilmay qolasiz.

Qishlog'imiz odamlari chorvador, bog'bon, g'allakor. Qarnoqda ot ko'p. Kim to'y qilsa, albatta, ko'pkari beradi. Do'dagan degan bo'z qirimiz bor. U yoqda qovun, tarvuz ekishadi. Do'dalaganning bir tilim qovuni tilingizni yoradi, shunaqangi shirin. Sara-sara qovunlarni sotishadi yoki qishga saqlab qo'yishadi. Sal aynib, buzilay deganlarini to'g'rab, katta qozonda qaynatishadi. Buni qovunqurt deymiz. Qovurqurt bilan qovunqoqi qish ozig'i. Qand bilan novvot topilmasa shularni shimib chiqamiz.

Qarnoq haqida yana nima deyin? Ha, aytmochi, to'ylar esimdan chiqayozibdi. Bizda to'ylar rosa qiziq bo'ladi. Do'ppi olib qochish, kuyov keldi, arqon uzdi, degan rasm-rusumlarimiz bor. Ularning har bittasi g'aroyib bir hangoma. O'rni kelganda bitta-bitta aytib berarman. Hozircha shu yerda to'xtay qolay.

Sa'dulla SIYOYEV

Kavsar TURDIYEVA

«ALFBE» DA
NECHTA HARF

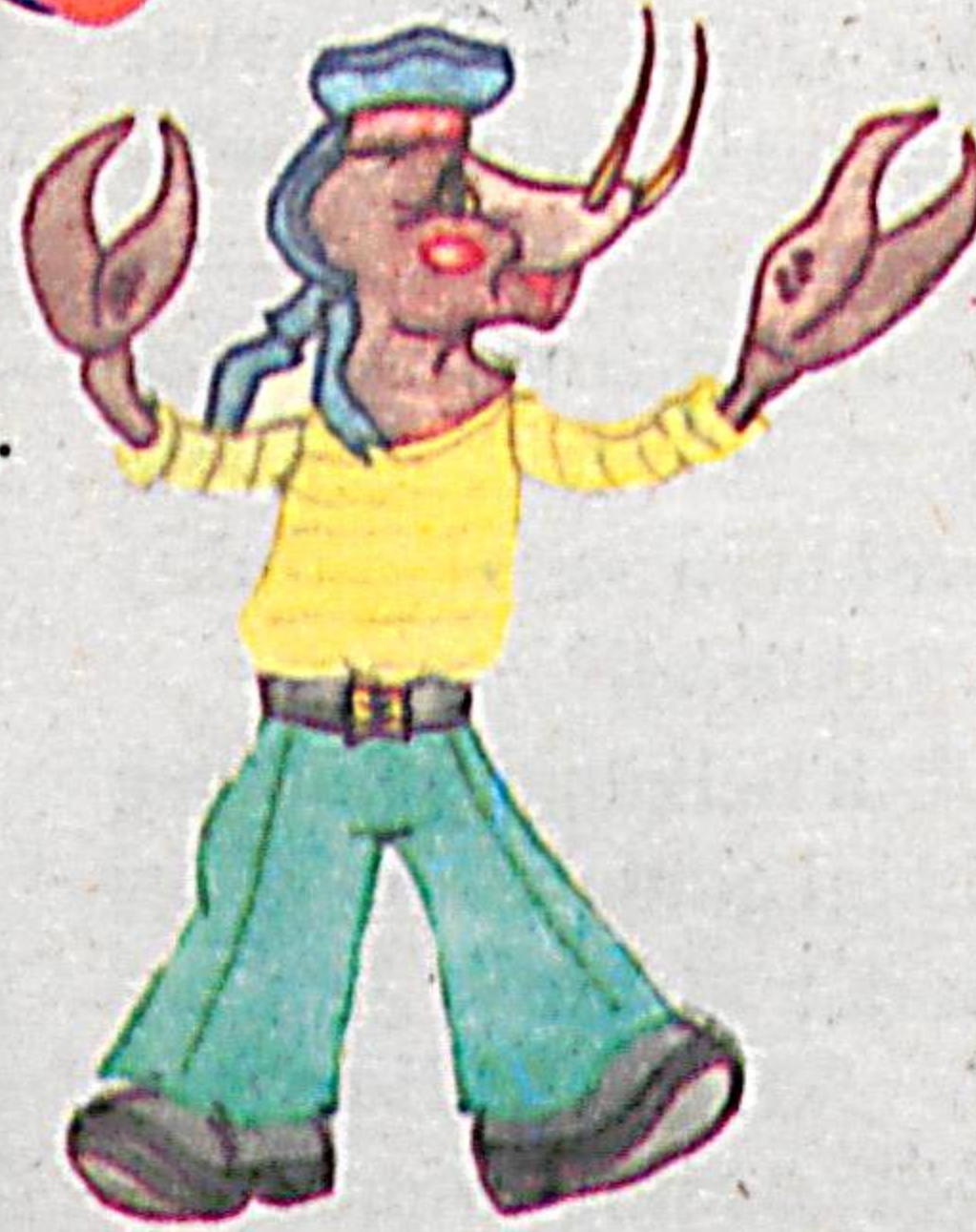
BOR?

Q q

Q to'xtagan g'ildirak,
Uni ushlagan tirgak.

Q ga ko'pdir savollar,
Topay sizga misollar.
Qayerda, qani, qancha?
Aytasiz charchagancha,
Qaysi, qachon, qayerda?
Hamma «q»lar shu yerda.

Doim orqaga yurar,
Qisqichi tayyor turar.

Bor qushu, tayyorada
Yo'q yulduz, sayyorada.

Dars paytida chalinar,
Undan so'ng dam olinar.
Bo'lar xushchaqchaq, mungli,
Birinchi hamda so'nggi.

(Davomi bor)

Yaxshi kitoblar bor!

Qadrli bolajonlar, suyunchi bering! Nima uchun, deysizmi? Siz she'rlarini hayrat bilan o'qiydigan Halima opangizning «Tiyramoh», «Afsun», «Tungi marvaridgul», «Ko'zimning tili», «Erk darichasi» nomli kitoblari qatoriga yaqinda yangi «Umid soyasi» nomli she'riy to'plami ham qo'shildi.

Bu xabardan bizning ham boshimiz ko'kka yetdi. Chunki Halima Ahmedova gazetamizda uzoq yillar ishlagan, u bilan juda qadrdonmiz.

«Bolamga darsliklar»
turkumidan

Geografiya darsi

Jahon xaritasin gilamday yoyib,
Deysan: «Dunyo kengdir, dunyo ajoyib –
Hozir uxlasamu, ertaga tongda –
Parijmi, Londonda qolsam uyg'onib», –
Ajjib hayratingda orzu shu'lasi,
Parvozga shaylangan qanotdir qo'ling.
Balki olislarga yetaklar seni –
Mening yuragimdan boshlangan yo'ling.
Bir kunga mehmonga borsak qaygadir,
Qo'msaysan nur to'la supachamizni.
Ichikib qolasan sog'inib darrov –
O'zimizning eski kulbachamizni.
Balki o'zga yurtlar havasi bir kun
Seni yetaklaydi olis safarga.
O'shanda ko'rgaysan: Vatansizlarning –
Armonda yashashin – ko'milib zarga.
O'g'lim, Vatanidan ketganlar asli
Ruhni tashlab, olib ketganlar tanni.
Dunyo boyligini sig'dirolsang ham –
Jomadonga joylab bo'lmas Vatanni.

Halima AHMEDOVA

Vafo Fayzulloh. Aziz bolajonlar, bu nom siz she'riyat ixlosmandlariga yaxshi tanish bo'lsa, ajabmas. Uning «Hut», «Xabarsiz sevinch», «Mangu lahza» nomli she'riy kitoblarini, o'nlab tarjimalarini o'qigansiz.

Ayni kunlarda «Hidoyat» jurnalida faoliyat yuritayotgan iste'dodli shoir akangiz bir necha yillar mobaynida «Tong yulduzi» gazetasi tahririyatida ham mehnat qilgan.

Yaqinda Vafo Fayzullohning «Jon yo'li» nomli she'riy to'plami bosmadan chiqdi. Shoirning e'tiboringizga havola etilayotgan quyidagi she'ri ana shu to'plamdan o'rin olgan.

Eski daftar

Bahor daftarini varaqlab,
Gullar saralayman ishonsang.
Quyosh chiqib kelar charaqlab,
Nurdan yasab olgan tillo nay.

Boqiy oyatlarning adosi
Zamin – bobojonim tirildi.
Pistoqi maysalardan ridosi,
Ko'ngil farishtaga evrildi.

Bahor daftarini varaqlab,
Ezg'in ildamlaydi qarq'avoy.
Chumchuqlar sevinadi chirqillab,
Sayhonga ketmoqdalar hoynahoy.

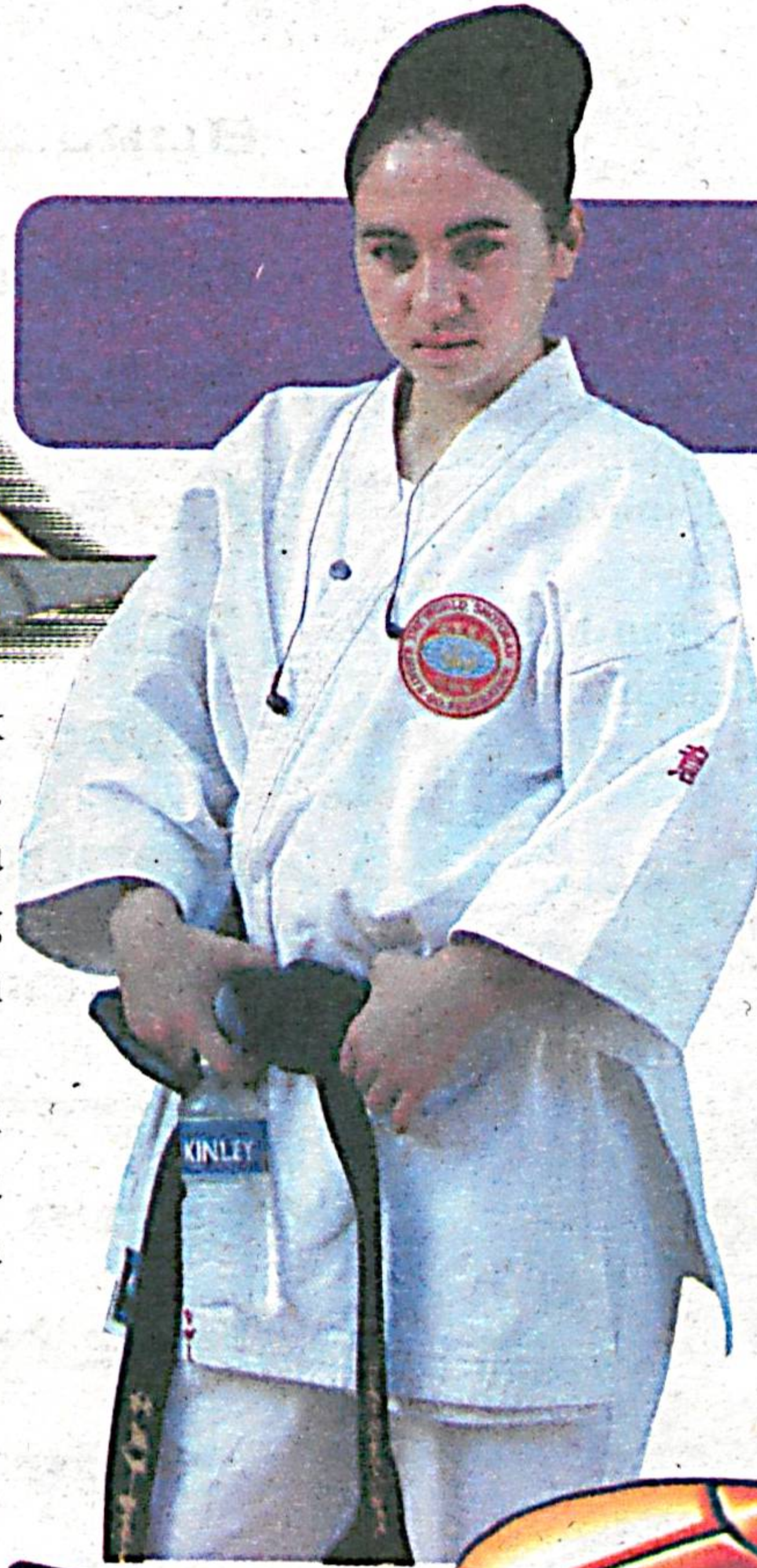
Ko'chaga tushib bordim boshyalang,
Ziyorat qilmoqchiman dalamni.
Ko'zimda jaraglaydi turfa rang,
Juda ham sog'indim-ku onamni.
Bahor daftarini varaqlab...

Vafo FAYZULLOH

Zumradxon 12 yoshida sportchi akasiga havas qilib mashg'ulotlarga qatnay boshladi. Avvaliga onasi qizining sport yo'lini tanlaganidan unchalik quvonmadi. Bugun esa ona o'zining sportchi qizi bilan faxrlanmoqda.

Zumradxon Tazetdinova Toshkent davlat sharqshunoslik instituti qoshidagi akademik litseyning 3-bosqich talabasi. U madaniyat va sport sohasida ko'plab yutuqlarga erishmoqda. Jumladan, o'tgan yillar davomida sportning U-shu, keyinchalik karatening shotakan turida O'zbekiston chempioni, degan nomga sazovor bo'ldi.

Mashaqqatli sinovlar, musobaqa va tajriba chempion qizni sportga bo'lgan mehrini yanada kuchaytirdi. Katta sport maydonlarida bellasha boshladi. Xalqaro turnirlarda faol ishtirok etib, g'oliblikni qo'lga kiritdi.

QUVONCHILARDAN QUVONDI

2007-yilda Qozog'iston Respublikasida o'tkazilgan xalqaro turnir g'olibi, Hindistonda bo'lib o'tgan shotakan karate-do bo'yicha musobaqada V xalqaro turnirda faxrli o'rinni egalladi. 2008-yilda esa Tokio hamda Buxarestda o'tkazilgan ochiq chempionatlarda ishtirok etib, g'oliblik bo'ldi.

Shuningdek, «Yilning eng yaxshi ayol sportchisi» tanlovida o'zining iste'dodini namoyon etdi va shu nominatsiya sovrindoriga aylandi.

Yurtimiz sharafiga xalqaro maydonlarda munosib himoya qilayotgan tengdoshingiz Zumradxon kuni kecha Zulfiya nomidagi Davlat mukofoti sohibasi bo'ldi.

Biz unga kelgusida ulkan yutuqlar tilagan holda, mukofot muborak bo'lsin, deymiz.

SPORT

BIZ MAKTABINGIZDA MEHMON BO'LAMIZ!

Maktabiga shoshilib ketayotgan ikki qizaloq xayolimizni o'ziga tortdi. Ular o'zlarini Tozagul opaning o'quvchilari - Mahliyo va So'g'diyona deb tanishtirishdi. Ularga ergashib maktabga kirib bordik.

Har bir sinf xonalaridagi qip-

qizil qiyg'os ochilgan gullar hayratimizni oshirdi. Beixtiyor d e r a z a tokchalaridagi bu ajib manzaradan bahra oldik. O'simliklar dunyosiga havasmand o'qituvchi va

o'quvchilarni gullarga qiyosladi. Gullarga yarashib turgan darpardalarni aytmaymizmi?

Dargohda 1318 nafar bolajonlarga saboq berayotgan 62 nafar tajribali ustozlar mehnati beiz ketmayapti. 2008-yil boshida to'liq ta'mirdan chiqqan maktab ozoda va shinam. Xuddi har kuni mehmon kutayotgandek bejirim. Har qadamda dilni orziqtiruvchi mo'jizalarga duch kelaverdik. Ko'p maktablarda bo'lganmiz, ammo, Chirchiq shahridagi maktab bizni noyob tajribasi, beminat saxovati bilan e'tiborimizni tortdi. Buni sezgan maktab direktori Mavjuda opa Ashurova shunday dedi.

Ish faoliyatimiz yuzasidan maktabimiz shaharda 2-o'rinni egallab turibdi. Ayni kunda

shahar insholar tanlovida g'olib bo'lgan o'quvchimiz Ikromjon Jalilov bizni yanada xursand qildi. Ikromjon a'lochi bola. U sportchi, rassom. Qay bir sinf xonasiga kirmang, u yerdan iqtidorli bolalarni uchratasiz. Ba'zan

o'quv maskanimiz iste'dodlarga to'laligi bilan bizni quvon-tiradi. Maktabimizning «Ziyo» gazetasini tashkil etishimizning boisi ham Ikromjon kabi a'lochilarni ko'z-ko'z etish, ularga

ta'lim - tarbiya berayotgan ustozlarining faoliyati bilan yaqindan tanishtirishni maqsad qilib qo'yganimiz.

DO'PPILAR SOVG'A QILDIK

Raqqosa qizlarimizga bu gal 100 dona iroqi do'ppilar sovg'a qildik. Ularga dugonalari havas qilib, boshqa qizlar ham do'ppi kiyib yurishadigan bo'lishdi. Maktabimizda do'ppili qizlar soni ko'payganidan xursandmiz.

Tursunoy G'ULOMOVA
Maktab ma'naviyat va ma'rifat ishlari bo'yicha direktor muovini

Bugun poytaxtdan ertaroq yo'lga chiqdik. Sababi biz Chirchiq shahridagi 7-maktabga katta bir tadbirida ishtirok etishimiz zarur edi. Bahorni sog'ingan, Navro'zga peshvoz chiqayotgandek to'lib oqayotgan Chirchiq daryosidan zavq oldik.

Ertaklar o'quvchini ezgulikka yetaklaydi. 25 yillik ish faoliyatiga ega Mavjuda opa bolalar tarbiyasini asosiy vazifa deb biladilar. Hatto har bir bolani fe'l-atvorini o'rganish uchun maktab ruhshunosi bilan fikrlashishni o'rgangan bu ayolga havas qildik.

Shundanmi, Mavjuda opaning o'quvchilari Vatanga, tabiatga insonlarga o'zgacha mehr bilan ulg'aymoqda.

Bilim egallashda chindan ham, chirchiqlik o'quvchilar ilmni do'st, hayot yo'llaridagi tayanch, yolg'izlik damlarida yo'ldosh, baxtiyorlik onlarida rahbar, odamlar orasida zeb-

ziyat, deb biladilar.

Siz-chi, aziz yurtimiz o'quvchilari! Sizing maktabingiz rahbari, ustozlari, o'quvchilari qanday yutuqlarga erishmoqdalar. Maktublaringizni tahririyatimizga yo'llang. Biz maktabingizda «mehmon» bo'lamiz.

Ma'mura MADRAHIMOVA,
Muzaffar AHMEDOV

MEHRIMNI QO'SHIB AYTDIM

Dunyoda biror shoir zoti yo'qki, ona haqida she'r yozmagan, musavvir yo'qki, onalar siymosini aks ettirmagan bo'lsa. Zero, har birimizning qalbimizda bu ulug' zotlarga atalgan ezgu niyatlarmiz, iliq gaplarimiz bisyor.

Yaqinda maktabimizda onajonlar bayramiga bag'ishlangan tadbir o'tkazdik. Sinf rahbarimiz Sabohat opa Musayeva boshchiligida tashkillashtirilgan bayramimizda qay birimiz yod olgan she'rimiz, yana birimiz chiroyli raqslarimiz, sahna ko'rinishlarimiz orqali mo'tabar onaxonlarimizga ehtirom ko'rsatdik. Tabriklarimizni rus hamda ingliz tillarida ham izhor etganimizda, onajonu buvijonlarimiz guldiros qarsaklar bilan olqishlashdi. Men «Ona» nomli qo'shiq kuyladim. Munisu mehribon onajonimga bo'lgan bor mehrimni qo'shig'imga qo'shib kuyladim.

Ayni kunlarda esa xalqimizning eng qadimiy va ulug' bayrami bo'lmish Navro'zga qizg'in hozirlik ko'ryapmiz. Bayramimizga siz ham albatta keling, vaqtingizga achinmaysiz.

Ubaydullo QUDRATILAYEV,
poytaxtdagi 193-maktabning
7-«A» sinf o'quvchisi

BURJLAR VA SHAMSIY YIL OYLARINI BILASIZMI?

	BURJLAR	O'ZBEKCHASI	MILODIY DAVRI
1	Hamal	Qo'y	21-mart – 19-aprel
2	Savr	Sigir	20-aprel – 20-may
3	Javzo	Egizak qiz	21-may – 21-iyun
4	Saraton	Qisqichbaqa	22-iyun – 22-iyul
5	Asad	Arslon	23-iyul – 23-avgust
6	Sunbula	Boshoq	24-avgust – 22-sentabr
7	Mezon	Tarozu	23-sentabr – 22-oktabr
8	Aqrab	Chayon	23-oktabr – 21-noyabr
9	Qavs	Yoy	22-noyabr – 22-dekabr
10	Jaddiy	Tog' echkisi	22-dekabr – 19-yanvar
11	Dalv	Qovg'a	20-yanvar – 18-fevral
12	Hut	Baliq	19-fevral – 20-mart

«Navro'z» aylanma skanvordi

Avvalo javoblarni shaklga belgilangan xonadan soat mili yo'nalishida yozib skanvordni hal eting. So'ng shaklning o'rtasi qismidagi raqamlarni javoblar yozilgan raqamli xonalardagi mos harflar bilan almashtirib topshiriqni yeching. Bunda ulardan tabrik so'zlarimizni bilib olasiz.

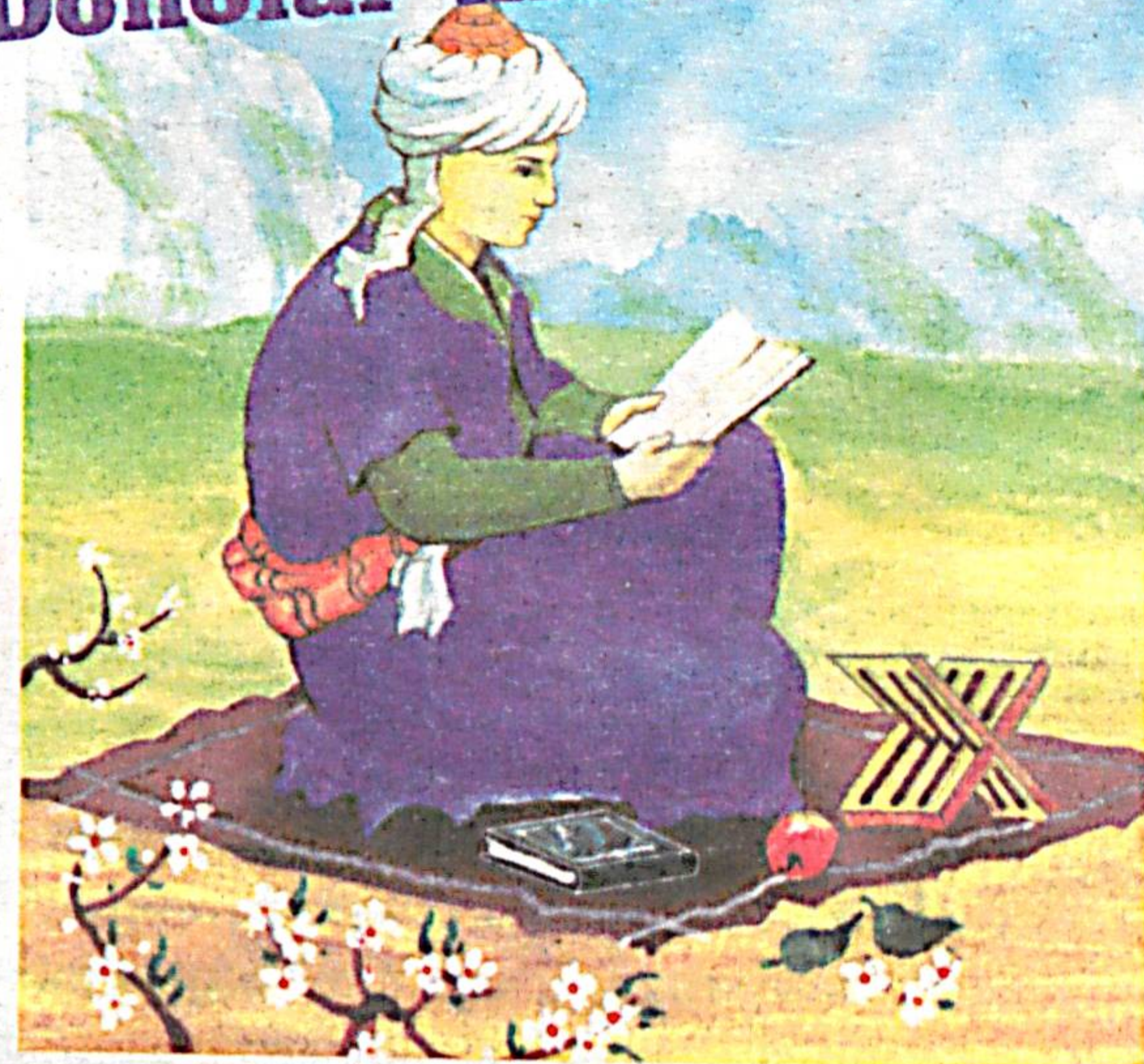
Foziljon ORIPOV

Yil fasli, Navro'z taomi, Samo ko'rki, Xushbo'y gul, Nozik gul, Go'zallik, Ilk hosil, Bahor ko'kati, Bug' doy navi, Oila, Tablat, Ohu bolasi, Taomga lazzat beruvchi, Ko'k (taom), Shapaloq barg gul, Qo'y zoti, Xushbo'y ko'kat, Sabzavot, Gul shaydosi, Chavandozlik bahsi.

Ona bag'ri kabi iliqdir olam,
Harir dala ichra hovur ichra yayrar dala-tuz.
Qoldi puchmoqlarda xazon yang'lig' g'am,
Demak, Bahor keldi,
Kelmoqda Navro'z.

Abdulla ORIPOV ("Navro'z" she'ridan)

Donolar kitob haqida

«Istamay, mutolaa qilayotgan talaba – qanotsiz qush».

Sa'diy SHEROZIY

«Bashariyat tarixining yorug' lahzalari kitob bilan munavvardir».

KONFUTSIY

«Men umrimning ellik yilini kitob mutolaasiga baxshida qildim. Lekin o'zimni to'la-to'kis o'qimishli hisoblay olmayman».

GYOTE

«Kitob – tafakkurning tolmas qanotlaridir».

OYBEK

«Kitob yonib turgan vijdonning to'rtburchak shakli».

Boris PASTERNAK

«Mutolaa qalbni yuksaltiradi».

VOLTER

BOSH MUHARRIR:
To'liqin HAYITOV

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0208-raqam bilan 2007-yil 2-fevralda ro'yxatdan o'tgan.

TAHRIR HAY'ATI:
G'ayrat SHOUMAROV,
Svetlana INOMOVA,
Qahramon QURANBOYEV,
Jabbor RAZZOQOV,
Feruza JALILOVA
(Bosh muharrir o'rinbosari),
Dilmurod RAHMATILAYEV,
Dilshoda DADAJONOVA

Manzilimiz:
700129,
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Obuna indeksi: 198.
e-mail: tong1924@mail.ru
Tel: 244-27-25, 244-63-08
Tel./faks:
(99871) 244-38-10

«O'zbekiston»
nashriyot-matbaa ijodiy
uyida chop etildi.
Haftaning
dushanba kuni chiqadi.
Shakli A-3,
2 bosma taboq.
ISSN 2010-6092

Rassom:
Feruza MATYOQUBOV

Adadi - 69043
Buyurtma N: J 7062

Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi,
O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi,
«KAMOLOT» yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy Kengashi,
«SOG'LOM AVLOD UCHUN» hukumatga
qarashli bo'lmagan Xalqaro xayriya jamg'armasi.

Dizayner va sahifalovchi:
Zuhra
MUHSIMOVA
Navbatchi:
Ma'mura
MADRAHIMOVA